

Od wydawcy

Kara pozbawienia wolności od dłuższego już czasu jest bardzo krytycznie oceniana jako mało skuteczny środek w procesie resocjalizacji przestępców. W Polsce krytyczne głosy na ten temat były lekceważone i nie podejmowano prób poszukiwania bardziej efektywnych form zapobiegania przestępczości. Wykonanie kary pozbawienia wolności bardzo drogo kosztuje. Nie liczono się z pieniędzmi, więc i nie słuchano tych, którzy widzieli bezsens izolowania licznej grupy przestępców na długie lata w zakładach karnych.

Obecnie w Polsce toczą się ożywione dyskusje wokół systemu penitencjarnego. Wzrastające zagrożenie przestępczością powoduje nacisk opinii społecznej na polityków i rząd, aby zaostrzyli politykę karną oraz wprowadzili surowszą represję w postaci izolowania przestępców. Otwarcie Polski na świat i zdobyte doświadczenie, wskazujące na małą skuteczność kary więzienia, powodują, że kryminolodzy dyskredytują takie dążenie. Ponadto podatnik zaczyna patrzeć na to, co się w Państwie dzieje z jego pieniędzmi. Dlatego coraz trudniej zdobyć można poparcie dla lokowania środków w mało skuteczne przedsięwzięcie.

W tej sytuacji ważnym wydarzeniem staje się podjęcie decyzji o wydawaniu przez Ministerstwo Sprawiedliwości periodyku naukowego „Probacja”. Wskazany periodyk jest przeznaczony szczególnie dla tych wszystkich, którzy profesjonalnie zajmują się problematyką zwalczania przestępczości.

Publikacja zaprezentuje szeroki przegląd wątpliwości, jaki niesie ze sobą kara pozbawienia wolności.

Przedstawiony obraz, świadczący o małej skuteczności tej kary i oparty na przeprowadzonych przez wielu kryminologów badaniach, daje podstawy do twierdzenia o potrzebie poszukiwania innych środków resocjalizacyjnych. Kara pozbawienia wolności zawiera bowiem tak dużo elementów odwetowych, represyjnych, że jej stosowanie powinno być ograniczone do niezbędnego zakresu, zwłaszcza w celu ochrony jasno sprecyzowanych dóbr osobistych najwyższego rzędu.

Czasopismo „Probacja” przedstawi Czytelnikom nowoczesne spojrzenie na środki resocjalizacyjne. Wprowadzenie pojęcia kar pośrednich jest naszym zdaniem ze wszech miar słuszne. Naczelną zasadą procesu oddziaływania na człowieka jest indywidualizacja używanych metod i środków. Wobec powyższego wprowadzenie tych kar jest sprawą bardzo potrzebną i w pełni uzasadnioną.

Autorzy opisujący formy wykonywania kar pośrednich w sposób przekonujący udowodnią zalety stosowania tych kar i efekty, jakie można z nich uzyskać. W tym kontekście bardzo cenne jest stwierdzenie o przesłankach

negatywnych, jakie muszą zostać wyartykułowane w procesie stosowania bezwzględnych kar pozbawienia wolności (wtedy gdy nie ma innego wyjścia). Brak tego typu kar w naszym prawie karnym i aparatu do ich egzekwowania „zmusza” sędziego do stosowania kar izolacyjnych.

Przeludnienie więzień oraz groźba likwidacji niektórych z nich z uwagi na dekapitalizację i bezsens ekonomiczny ich modernizowania są wystarczającymi argumentami do popierania idei rozbudowy systemu środków nieizolacyjnych.

Zaakcentowanie zalet, jakie niesie ze sobą praca z przestępcą w naturalnym środowisku za pomocą licznych atrybutów, jakie ono posiada, daje przekonanie o nieodzownym stosowaniu tego typu pracy w działalności poprawczej. Oczywiście personel wykonawczy musi być odpowiednio do niej przygotowany.

Przemiany dokonujące się w Polsce wyzwoliły szereg inicjatyw ukierunkowanych na niesienie pomocy innym ludziom. Przedstawiany w periodyku materiał będzie – jak sądzimy – dawał pełny obraz możliwości, jakie stwarza dobrze zorganizowany model probacji uwzględniający takie właśnie inicjatywy. Przykłady innych krajów o bogatym dorobku w tej dziedzinie mówią same za siebie.

Szczególnie cenne jest rozwinięcie wręcz instruktażowe zadań kuratora sądowego i metod jego pracy.

Periodyk „Probacja” przedstawi sposoby wykonywania kurateli wobec osób wcześniej izolowanych. Autorzy zaprezentują problemy, jakie skazani po pobycie w więzieniach mają z adaptacją na wolności. Opisana zostanie również praca kuratora sądowego w dziedzinie asymilacji skazanego w środowisku. Autorzy skorzystają przy tym z wcześniej przedstawionych metod pracy z przestępcami w warunkach wolnościowych. Uszczegółowienie tych problemów i specyfika pracy z byłymi więźniami będą jasno przedstawione i czytelnie zobrazowane.

Znacząca część rozważań na łamach „Probacji” poświęcona zostanie najtrudniejszym zagadnieniom wiążącym się z pokonywaniem sytuacji kryzysowych w pracy z osobami mającymi problemy z przystosowaniem społecznym. Poświęcimy dużo miejsca tej problematyce. Świadczy to o poważnym potraktowaniu tematu i skutecznej próbie dania odpowiedzi na najtrudniejsze pytania, jakie można postawić w procesie pracy z człowiekiem mającym problemy życiowe. Skupienie się na najważniejszych elementach kontaktów człowieka z otoczeniem, w szczególności z rodziną, ośrodkami pomocy społecznej, terapeutycznej, leczniczej itp. udowodni, że dołożymy najwyższej staranności w umiejętnym uchwyceniu najistotniejszych zjawisk kształtujących obraz skutecznej pracy resocjalizacyjnej.

Z czasopismo „Probacja” z supozycji i w naszym najszczerzym przekonaniu stanowić będzie cenną pozycję w literaturze kryminologicznej. Powinno

też być obowiązkowym źródłem wiedzy z zakresu resocjalizacji dla wszystkich osób zawodowo związanych pracą z przestępcami. Jesteśmy przekonani, że periodyk uświadomi wszystkim odbiorcom, których zachęcamy do jego zarówno studiowania, jak i redagowania, jakie posiadamy w tej dziedzinie niewykorzystane możliwości. A nie dowiemy się o nich dopóty, dopóki ich wnikliwie nie przeanalizujemy oraz nie będziemy aktywnie uczestniczyć w ich tworzeniu dla dobra naszej społeczności.